

ABONAMENT:

pentru
Austro-Ungaria:
Pe an cor. 5.—
Pe 1/2 an c. 2.50
pentru
România și Străinătate
Pe an cor. 10.—
— Un nr. 10 fill.—

OLTEANUL

INSERTIUNI:

se primesc cu
prețuri reduse.

Scrisori nefran-
cate se refuză.

Manuscripte nu
se înapoiază.

FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ, SOCIALĂ, CULTURALĂ ȘI ECONOMICĂ.

REDACTIUNEA:

Făgăraș, Vâr-tér Nr. 47. (casele I. Peia).
— Vis-à-vis de Magistrat. —

Apare în fie-care Joi seara, sub
direcția unui comitet de redacție.

ADMINISTRAȚIUNEA:

Făgăraș, Vâr-tér Nr. 47. (casele I. Peia).
— Vis-à-vis de Magistrat. —

Spre țintă.

Acum ori nici odată!
A. Mureșianu.

I.

(*) Viața întreagă a unui om nu este altceva decât o neîntreruptă străduință sau o continuă luptă spre a-și îmbunătăți traiul, pentru a-și asigura existența. Nu arareori însă străduința aceasta a lui întâlnește în calea sa cele mai mari piedeci, să lovește de cele mai mari greutăți, așa încât toată viața celor mai mulți oameni este un nesfârșit șir de suferințe și uneori un neîntrerupt lanț de prigoniri.

Și precum aceasta să întâmplă cu omul singuratic, tot aceeași luptă o vedem în viața unui popor, a unui neam sau națiuni.

O sbuciumare, o frământare, neîntreruptă să desfășure înaintea ochilor noștri până ce suntem în viață — în lumea aceasta.

Și nu este muritor, care să nu fie atras în aceasta horă a ielelor ce duc cu sine tot ce întâmpină în calea sa.

Iar aceasta luptă nu urmărește unul și același scop. Este luptă pentru a ne îmbunătăți traiul, pentru a ne asigura existența și este luptă care țânțește la asuprirea, prigonirea ori chiar nimicirea altora.

Lupta întâie este o trebuință neîncunjurată, este o necesitate imperioasă și să poate face fără a vătăma și păgubi pe alții, iar lupta a doua este spre paguba și stricăciunea altora. Și pe când învățăturile legii creștinești ne poruncesc iubirea de aproapei și ajutorarea celor săraci și năcăjiți, trebuie să ne uimească și pună pe gânduri zilnică călcare în picioare a acestor sfinte învățături, cari ar trebui să povățuiească oamenii în toate lucrările lor și dela cari n'ar fi iertat să se abată nici pe un singur moment, nici pe o singură clipă, dacă creștini suntem și dacă creștini ne place să ne numim.

Nu numai să purtăm numele de de creștini, dar să facem și fapte creștinești.

Nu numai numele, ci și faptele să dovedească ceea ce suntem, ceea ce ar trebui să fim.

Și dacă viața întreagă e o luptă continuă — după cum am atins-o mai sus — atunci ori și cine e dator a purta aceeași luptă cu toată înțelepciunea, ca bine și folos să tragă în urma ei și să-și ajungă pedeplin ținta sau scopul ce să urmărește prin aceea.

De aici s'a născut vorba: «Fiecare își trage jar la oala lui.» Și a'ți trage jar la oala ta nimeni nu ți-o poate lua în nume de rău; dar e rău, e păcat chiar a trage jarul și dela oalele altora numai la oala ta.

Și oare ce vedem în lumea aceasta lăcomă și păcătoasă? Vedem tocmai lucrul întors, pe dos, dela ceea ce ar trebui să se întâmple și nimeni n'are grije în goana nebună după câștigarea și strângerea de averi pământești și lumești de zisa sf. scripturi: «Ce ție nu ți place altuia nu face!» Și în loc să se oprească la hotărâle acestei porunci dumnezeiești merg mai departe și despoierea altora de bunul, de averea lor, sau cum să mai zice «tragerea pe sfoară» — o țin de o istețime, de un lucru cuminte, de o deosebită pricepere și iscusință; iar cel despoiat pe căile și în modul arătat e ținut de un om nepriceput, de un om prost și «sărac cu duhul, toate acestea curat fapte păgânești: te înșeală, te despoaie și umă te mai și răd, batjocorește și nu arareori te și huiduiește!

Poporul nostru, neamul nostru românesc, în bunătatea, blândeța, și în răbdarea lui devenită de poveste, nu arareori a fost despoiat de răuvoitorii săi de toate bunurile sale și ca răsplată pentru bunătatea și mila lui față de de aproapele său a fost batjocorit, huiduit și poreclit în modul cel mai mișelesc și neomenesc, iar el, sărmanul popor, a răbdat și a tăcut, iar alții i-au mâncat marea și greaua lui trudă lăsându-l pe el să robodească ca vita

mai departe și despoiat de toate să . . . , postească!

Așa s'au scurs multe veacuri, până ce razele binefăcătoare ale lumii au străbătut și prin groasă ceață și negură a neștiinței, ce încunjurau neamul nostru, și ne-au deschis ochii minții, ne-au arătat relele de cari suferă acel neam și nevoile ce'l țin încătușat apoi rupând lanțurile robiei ne-au chemat și pe noi la viață și la vrednicia de om, de faptură «aleasă» alui Dumnezeu, scoțându-ne din șirurile dobitoacelor necuvântătoare.

Ajunsă odată raza luminei la noi, ne-am luat după ea. Drumul pe care mergeam era neumblat, tinos, și tare mărăcinos, anevoios. Înaintam încet, dar totuși înaintam. Sute și mii de piedeci ni să puneau în cale. Dar oare astăzi?

Dar ajuns omul la cunoștință, că drumul pe care a pornit, fie de altcum cât de greu și rău, duce la ținta dorită, atunci cu delăturarea tuturor piedecilor — merge înainte. După frământări neîntrerupte, străduințe neobosite — totuși își agunge scopul. Mulți însă obosesc la mijlocul drumului, mulți rătăcesc și puțini ajung acolo, unde și-au făcut planul la plecare.

Grea luptă avem de purtat noi în ziua de astăzi, pentru că mijloacele, armele de cari ne folosim și cari ne stau la îndemână și căile pe cari mergem sunt de tot primitive și puțin ducătoare la scop.

Noi, dedați să rămânem pe lângă obiceiurile și datinile moștenite din bătrâni, de multeori stăpâniți și de unele credințe deșerte, nu vedem, că multe din cele ce am moștenit, nu să mai potrivească vremurilor de astăzi și că iarăși sunt multe alte lucruri nouă, cari ar trebui să le facem și noi, — dacă voim să ne îmbunătățim soartea cea grea în care ne aflăm.

Ne-am pomenit în brăzdarea în „lungu și latu“ a strămoșescului nostru pământ, udat cu lacrimile și scaldat în sângele străbunilor noștri. Aceasta a fost îndeletnicirea neamului nostru în scurgerea alor sute și mii de ani. A

ceasta, aproape singură aceasta este în mare parte îndeletnicirea lui și în ziua de astăzi. Dar oamenii s'au înmulțit, țarinile, luncile și pădurile s'au tot îmbucătorit, trebuințele au crescut și nevoile s'au înmulțit, cu ce avem astăzi nu ne putem mulțumi, nu ne mai ajungem.

Stăm, cei mai mulți dintre noi, buimăciți în loc, nu știm pe ce cale să apucăm și nici unde să mergem. Mulți, scurți la vedere, cred a să fericiți apucând drumul Americii, dar amar să înșală și scump, de tot scump și nu arareori chiar cu viața plătesc aceea credință greșită. . . -

Raza stelei iuminoase, care ne-a chemat la viață și în urma căreia am pornit, ne luminează tot mai tare, ne sclipește tot cu mai mare putere și par'că un îndemna sau imbold dumnezeesc ne împinge înainte și nu ne lasă să mai stăm locului îngândurați și îngrijorați de viitor.

«Aveți brațe vânjoase, ochi și peste tot trup sănătos și mai pe sus de toate o minte ageră și luminată, nu stați pe loc înmămurati!» — ne șoptește glasul vremii și solia neamurilor.

Iar după aceea ne zice tot acel glas dumnezeesc: »Nu tot împărțiți pământul între copiii vostri, ca să nu aibă cu ce trăi în urma muncii lor, a cărei agoniseală e împărțită și aceea cu sute și mii de trași și împinși, ci împărțiți-i pe ei la felurile deprinderi, ocupațiunii și măiestrii, pe cari le-a născocit sau inventat mintea omenească

și atunci traiul le va fi cu mult mai mai ușor și vieța le va fi cu mult mai îndestulată și mulțumită, căci atunci și pentru ei să vor trudi și vor munci alții!»

Și oare cine nu va înțelege nici acum glasul timpului și rostul vieții? Cine va mai sta la îndoială despre folosul cel mare ce ni'l aduc meseriile, măiestriile? Aici trebuie să ne îndreptăm toată luarea aminte, aici trebuie să avem ochii atințiți, dacă nu voim ca pe viitor să fim numai robii altora, să hrănim la sânul nostru șerpi veninoși, cari în schimbul pentru că noi le dăm hrana de lipsă și de toate zilele ne sugrumă și omoară!

Ne trebuie o clasă, o armată întregă de meseriași din neamul nostru!

Dar ne trebuie meseriași buni isteți și pregătiți după cum o cere timpul de astăzi. Cu »cârpaci« și »meșteri-strică« nu putem face nimica. Nu mai pe jos, nu cu mai puțină iscusință la meserie, ci mai pe sus, cu mult mai isteți și pricepuți trebuie să fie măiestrii, meșteșugarii noștri, dacă voim ca să ne împlinescă toate lipsele și ei încă să aibă folos după lucrul lor.

Îți dai banii, plătești o marfă, o haină, sau un lucru pregătit de măiestru, aștepti, poștești, ba ești în drept a cere și lucru bun, frumos și trainic! Și când toate acestea le vei căpăta, și-le va face meseriașul din neamul și sângele tău, atunci ai greși, ai păcătui, ba ai face chiar păcat strigător la cer, dacă și-ai da banii tăi, munca

și truda ta străinului, dușmanului tău, care te urăște, dușmănește, batjocoarește și de drag ce te are și-ar face și »facerea«!

Afla-vor aceste vorbe de durere urechi destupate și inimi calde la frații din sângele și neamul nostru și mai întârzia-vor a le urma?!

Modalitatea

sau

Cum s'ar putea înființa fondurile bisericesti — școlare și cum s'ar putea asigura existența lor?

Deșteaptă-te Române!

A. Mureșianu.

E afară de orice îndoială, că fondurile bisericesti — școlare fiind de cea mai mare necesitate sau lipsă, trebuie înființate sau întemeiate fără cea mai mică amânare în tot satul, unde să află, și trăesc frați de ai noștri, dacă e, ca în vremuri grele, în vremuri de nevoi, să avem pe ce pune mâna și cu ce să ne ajutăm fără să fim siliți a ne pierde capul — cum să zice, a alerga în dreapta și în stânga, a cere mila și ajutorul altora și de multeori a ne umili și dejos — dar fără a ne ajunge scopul sau țanta dorită.

Multe pot fi scopurile pentru cari să înființeze fondurile. Aici vom înșira numai unele, precum: pentru înfrumusețarea bisericii, pentru zidirea unei biserici, pentru salarizarea învățătorului ori preotului sau a ambilor, pentru zidirea de case parohiale ori chiar și pentru bătrânii neputincioși ai satului, pentru stipendii de școală, meserii și neguțătorii ș. a. ș. a. multe și de toate, cari — având fonduri și bani le putem face fără a sta pe gânduri buimăciți și fără a umfla din umeni și a înholba ochi mari, apoi a compătimi în neputință și a ne vâlcăra ca nește babe bătrâne și neputincioase, cari

FOIȚA.

DE DEPARTIE.

Mult departe ești de mine
Drag Ardeal cu râuri line
Și cu munți fermecători;
Dor de tine mă muncește
Doina ta mă lănuște
Când o cânt adese-ori.
Zilele de fericire,
Ciasurile de iubire
Ce-am trăit în sânul tău,
Azi ca visuri luminate
Dorm sub umbre întunecate
Dorm un somn adânc și greu.

Soarele când să coboară
Și când noaptea să strecoară
Pe la tristele ferestri
Dureros vânt să coboară
La zăbrele — și mi șoptește
Că tu țara mea jelești.

Vântul aripa și-o 'ntinde,
Iar de geana mea se prinde
Bob de lacrimă ușor

Ce în pulberea robirii
Cade martor al jelierii
C'un suspin sfâșietor.

Gândul meu atunci străbate
Spre hotare 'ndepărtate
La dumbrăvi ardelenesti.
La câmpii ce și scaldă 'n soare
Lanurile zimbitoare
Și la doine românești.

Par' c'aud alor vibrare
Dulce fără asemănare,
Aud glasul tău smerit,
Iar pe fața ta sfârșită
Văd durerea zugrăvită
A-unui chin nemărginit.

Văd, și inima-mi se stringe
Jalea sufletu-'mi încinge,
Lacrimile curg isvor,
Iar pe vânt, din depărtare,
Trimit glas de alinare
Strămoșescului ogor.

Dute vântule cu bine
Peste munți și râuri line
În câmpii ardelenesti,
Unde doina-i mai duioasă
Unde floarea-i mai frumoasă
Unde tu mai dulce ești.

Și depune-o sărutare
Pentru cei din depărtare
Pe pământul strămoșesc;
Du noroc și bucurie
La Carpați și la Câmpie
Și la neamul românesc.

* * *

Vântul pleacă. Pe-a lui urmă
Jalea par'că mi se curmă
Sufletu-'mi e mai ușor

Doamne, dă cu 'nbelșugare
Zile dulci în loc de-amare
Sbuciumatului popor! *)

Seghedin, 1891.

Traian H. Pop.

*) Am adus în „Foița“ noastră a Numărului de față duioasa și gingașa poezie, a unui martir al neamului nostru, care a scris între zidurile temniței din Seghedin, unde a suferit un an de zile pentru iubirea sa nemărginită de neam. E fericitul Traian H. Pop, nasc. în Șard la anul 1864 și mort în an. 1908, și care acum din înălțimile cerului privește la neamul său mult iubit pentru care și-a jertfit vieța, a muncit în Redacția »Gaz. Transilv.« din Brașov, până în clipa din urmă, când moartea nemiloasă i-a smuls condeii din mână.

Dumnezeu să'l odihnească în pace în ceata sfinților!
Red.

plâng vremurile bune din tinerețe, când aveau și ele trecere, dar azi sunt nebăgate de nime în seamă și chiar uitate de lume.

Cine însă are prevedere și să îngrijește din bună vreme, nu numai când îl ajunge „mucul la degete” și când îi da „apa până la gură” — n'are să se bocească, ci are să facă ce gândește și aceea ce crede a fi de lipsă, folositor pentru binele satului, scoalei și bisericeii, pentru binele obstesc.

Și ca să vedem întru cât au avut răsunet modestele noastre îndemnări și sfaturi și întru cât au aflat urechi neastupate și inimi calde — vom ținea socoteală de tot ce s'a făcut până acum și de ce să va face în fiecare sat de ale noastre, cari de o potrivă simt aceasta arzătoare lipsă a fondurilor din vorbă.

Credincioși acestei făgăduințe vom lauda pe cei buni și iubitori de neam și vom descoperi pe cei răi și păcătoși, cari nu fac nimic, numai lenevesc și trândăvesc și să mulțămesc numai a mânca și bea ca să prăsască burtă mare și ceafă lată.

Ne vom strădui noi însă ca să alungăm trântorii din cosnița neamului, ca nu numai să mănecă și prăpădească ce alții câștigă cu mare oboseală și cu multă trudă. Ori și cine, cari primește o slujbă, o deregătorie sau un oficiu e dator înaintea oamenilor și răspunzător și înaintea lui Dumnezeu, ca să și arate prin fapte vrednice de laudă, ca și-a împlinit datoria împreună cu oficiul său și că n'a fost pentru parohie sa, sau pentru satul său, pentru credincioșii săi numai o sarcină, o povară netrebnică și păgubitoare totodată.

Cunoscute acestea, precum și cele scrise în primii articoli din cei cinci Nri trecuți ai foaiei noastre „Olteanul” lăsăm acum să urmeze și câteva puncte de orientare în forma unor litere fundamentale, făcute cu o asemenea prilej, vrednică de toată lauda.

Era în iarna anului 1900.

Mă pomenesc că deodată cineva bote la ușe. Il poftesc să intre. Era neguțătorul

crășmar Nicolae Moisin din Săliște, care era crășmar și boltaș în Sâmbăta inferioară. Imi spune scopul venirii sale la mine și mă roagă să-i stau într'ajutor ca să-și poată ajunge scopul pentru care de mult este preocupat adecă pe care de mult dorește să-l îplinească, dar nu știe cum ar face, ca micul „fonduleț”, care mai mult are să fie un început și indemn și pentru alții cari poate încă ar face ceva, dar nu știu cum să o facă aceasta. Are mare nădejde, că eu îl voi ajuta să-și poată împlini dorința, de oarece știe din ziare, că eu m'ași pricepe la multe lucruri bune și de folos pentru binele obstesc al neamului nostru românesc și pe lângă aceea imi va fi totdeauna mulțumitor și recunoscător. I-am spus, că im pare bine, că are încredere în mine și așa voi și cerca să fac ce să va putea dar să fie cu răbdare vr'o opt zile și atunci poate veni din nou la mine să vadă ce am făcut?

La 8 zile să prezentează (înfățișează) din nou omul nostru la mine și atunci i-am prezentat celece vor urma mai la vale și cari apoi scrise și subscrise și de ceialți tovarăși au fost în aintate Venerabilului Conzistor din Sibiu spre aprobare, care, cuprins de o deosebită bucurie, s'a și grăbit a le prevedea cu calauzula de aprobare.

Acestea sau altele întocmai acestora cu mai puține ori cu mai multe schimbări: a daugeri ori întregiri de puncte să pot aplica în ori și care parohie și comună.

(Va urma.)

Prinos mic unui „suflet mare”.

După o vreme, ce a adus multă jale și a cerut mare jertfă unui neam sărac și nenorocit, spiritele erau din ce în ce tot mai agitate... Ne mai așteptam încă la ceva...! grozav! — ceva de necrezut, par' că plutea peste plaiurile noastre o figură hădă, nemărginită, nește conturi de arătare înspăimântătoare și fioroasă, care infiltra în toate sufletele gingașe și simțitoare un fior

rece, o spaimă presimțitoare de o lovitură crâncenă, de o pierdere fără margini, de o jale și mai sfâșietoare!...

De dimineață cercetai pe domnul părinte P. Îl aflai trist, abătut, cu ochii plânși, c'o față nedormită, o înfățișare omenească înlăuntru căreia să mai sbate încă domol, o inimă înfrântă!

— Bună dimineața!... dle părinte... zisei, și par'căș fi voit să nu-mi mulțămescă, să nu-mi voabească, căci nu mă așteptam la lucruri bune; nici nu puteam să aud veste bună, căci noaptea, acea noapte înfricoșată, avui un vis urât: presimțirea unei mari, mari nenorociri...

— Ne putem... duce și... noi... N'ai auzit?... a murit Bunea!... Cine ar fi crezut?!... și nu mai putu îndruga o singură vorbă.

Am încremenit!... Să fie aievea?!... Visez, ori...? — și o lacrimă greoaie mi se prelinse domol pe haina-mi cernită...

Să moară Bunea?!... Oh! Doamne, mare îți e puterea și mari și neînțelese sunt lucrurile tale! Îl știam cu toții în luptă, în lupta încordată și inverșunată! Și e groznică lupta în care îți aperi ceea ce ai mai scump: limba strămoșilor, limba dulce și frumoasă a mamei... El, fala ostirii, podoaba neamului, străjarul neînfrănat, să se prăbușească încă la începutul luptei?!... Oh, Doamne multe mai are să indure și acest neam chinuit!...

Și aievea aiuream...

Mă vedeam, ca'ntr'o icoană luminoasă, pe banca celei din urme clase liceale, în liceul Blajului... Ne vorbea așa de frumos, ne spunea dela inimă, profesorul, din istoria literaturii noastre...

„Și-apoi ca să știți și lucruri, despre cari nu s'a tratat încă în seria asta strâmtă, despre scriitori, despre bărbați mari ai noștri, cari sunt în viață și cari veșnic vor fi nemuritori, amintesc, că între istoriografii noștri, dar și între oratorii cei mai de forță

Știu animalele de rușine?

Învățațul L. von Ramins scrie într'o foaie germană despre această întrebare, și părerea lui e, că da.

Mai întâiu arată că Ch. Darwin, cunosător așa de bun al animalelor e de aceea părere. În adevăr iată ce zice într'un loc.

«Animalele au de bună seamă mândrie; le place să le lauzi. Cănele, ducând în gură bățul stăpânului, e foarte mândru și mulțămît. De-asemena nu mă 'ndoesc că în afară de frică, știe și de rușine!»

Doctorul Zell e de altă părere. Nu crede că animalul se poate și rușina, ci că noi luăm rușine frica lui de pedeapsă.

Alt învățaț, Ramin, însă, dă două pilde, despre doi câni, cari au dat dovezi, că să poate să le fie rușine măcar că nu i-a bătut nici odată nimeni.

Mai întâi o cățea ce o numia „Bibbi”, a scriitorului. Ori de câteori făcea câte-o necuviință, adecă vărsa pe covor, — căci altfel era foarte curată, — fugea să se ascundă sub canapea. De frică nu poate fi vorbă, ca n'o bătuse nimeni pentru asta. Așa dar de rușine se ascundea.

Întâmplarea cu un câne, coteiu, al unei bucătărese. Nici asta nu știa cei bătaia. Odată, — ce i-a venit în cap stăpânei? —

a luat foarfecele și l-a tuns pân' la piele, peste tot. Nici nu l'a ocărât, nici nu l'a tăiat cumva cu foarfecele, căci l'a tuns cu cea mai mare îngrijire ca un barbier, cu piaptelele și cu foarfecele. Cum a scăpat dela tunsoare, coteiul s'a ascuns și timp de trei zile, nu l-au putut afla nicăiri! În zadar îl chema bucătăreasa cu numele cele mai desmierdătoare, în zadar își amintea cu dor de locul său iubit, lângă foc! Tocmai în ziua a treia l-au aflat pitit într'o țevă groasă de lemn, care slujea la curgerea apei. Ar fi fost în stare să piară de foame și să nu se arate gol lipsit de podoaba lui firească, înaintea oamenilor.

Nu e dovadă nici asta, zice Ramin, că bietului coteiu îi era rușine?

Noi mai putem adăoga, pe lângă întâmplările pomenite de Ramin, din cari a două, cea cu coteiul, ni-să pafe mai lămurită, alta, pe care o povestește Ribot în cartea sa despre sămțăminte. E vorba de un câne, foarte bine crescut, și pe cari nu-l bătuse niciodată cineva. Era el foarte de treabă și cât să poate de cinstit. Nu lua carne sau altă hrană pe furis, că știa căci i-se dă porția, la vremea cuvenită. Odată însă bucătăreasa a lăsat o bucată de mușchiu, bătută gata s'o pună la prăjit. Cănele căzu în ispită, luă carnea și-o mănecă. Nu l'a văzut nime, dar cugetul începu al muștra, după săvârșirea faptei. De bătaie nu să putea teme, căci nu

știa ce-i aceea. Cu toate acestea, s'a ascuns sub canapea și nu voia să iasă cu nici un preț. Il muștra cugetul și de bună samă, îi era și rușine c'a săvârșit asemenea faptă de lăcomie și necinste.

Așadar putem crede, fără a ne putea teme că vom greși, deși e așa de greu a pătrunde în mintea și inima animalelor, că și unele din ele sunt în stare de a se rușina de faptele lor.

Dacă e așa la animale, cu atât mai mult e la oameni, fie și'n copilărie. De această simțire se pot folosi părinții și învățătorii, spre a îndrepta la bine pe copii! Neapărat, însă, vor căuta a se folosi de rușinea firească, urmarea de adreptul din vre-o faptă necuviințioasă, dar nu se vor sili să rușineze pe copii, ca pedeapsă, înjosindu-i înaintea celorlalți, prin vorbe ocărătoare sau prin punere în genunchi sau prin alte mijloace și mai urâte, ce se obișnuiau mai de mult prin școli. „Albina”.

bisericești, locul de frunte îl ocupă: Di Bunea, mândria neamului, fala bisericești noastre!...

De pe-atunci știam cu toții, cine-i părintele Bunca pentru neamul nostru, pentru biserica noastră!

Și în clipa în care aflai despre aceasta tragedie, cu inima zdrobită și cu nădejdea într'un mai bun viitor, sfărâmate, îmi răsări în minte, fără de veste, întrebarea:

„Oare cine va mângăia un neam, prin înaltul dar grăitor, acum, când te-am pierdut pe tine, „suflet mare“?!...”

Și nu ne-au fost așteptările amăgite, căci după cum știm, din cursurile despărțirii celei mai din urmă, acest om mare s'a bucurat de o cinste cu mult mai mare, decât s'o poată descrie un condei atât de modest!

Iar acum, când de mult, par'că de o vecinicie, s'a făcut alătura cu țărâna, trupul acel măiestros, și de-o românească faptuire și sufletul cu adevărat mare, a fost încununat de răsplătirea nemuririi, în împărăția dreptilor, numai așa ne vom putea arăta recunoștința truditelor noastre suflete, dacă îi vom păstra pentru toate veacurile ca o comoară neprețuită, amintirea-i sfântă, îi vom asculta profeticele-i îndrumări și vom purcede pe cărarea, pe care dânsul a bătut-o!...

Cluj, Februarie, 1910.

(„Răvașul“).

Aurel Dobrin.

Scrisoare dela sate.

Agnita 8 Maiu 1910.

Stimate D-le Redactor!

Prin aceasta Vă rog a da loc în prețutul D-voastră ziar următoarei corespondențe venită dela un abonat al ziarului D-voastră.

Dare de seamă și mulțămire publică.

Duminecă în 8 Maiu 1910 seara la 8 oare s'a dat o petrecere împreună cu teatru și joc de tinerimea rom. din Agnita sub conducerea zelosului cantor E. Corfariu, în sala otelului „La strugurul“.*

S'a predat 1. „Să dase trei asalte“, poezie de V. Alexandri, declamată de Elisabeta Calin, destul de bine. 2. „Țiganul aviator“, comedie în 2 acte de E. Corfariu, în cari au figurat următoarele persoane: „Canahai“ predat de V. Anghel, „Dolfi“ de A. Radu, „Sorbescu“ de E. Radu ca inginer; „Păuna“ de O. Corfariu și „Aglaita“ de V. Muntean. Toți și-au predat rolurile, destul de bine achitându-să pe deplin, dar mai bine au predat O. Corfariu pe „Păuna“ și V. An-

*) Petrecerile împreunate cu cântări, declamări, dialoguri, monologuri, piese teatrale, sunt de un folos netăgăduit — dacă sunt bine alese și potrivite împrejurărilor — căci ele încălzesc inima, înobilează sufletul și desvoaltă energia și curajul și mai pe sus de toate iubirea și mândria de neam.

O deosebită cinste și laudă vrednică ceie le aranjează. Dorim din tot sufletul să vedem astfel de porniri și mișcări culturale sau de înaintare și progres în tot cătunul românesc, dacă e să dăm semn de viață românească și să arătăm lumii dragostea cea mare ce o avem față de comorile sufletului nostru și mândria ce o simțim, când ascultăm duioasele noastre doine, cari pătrund ca un balsam răcoritor și vindecător până la bierile inimii! Red.

ghel pe Canahai, care în scena din urmă așezându-să pe mașina de sburat și Păuna aprinzând benzina și punând prin aceea motorul în mișcare, s'a înălțat în văzduh mai altminteri decât Blériot, și zău nu știu s'a reîntors până acum din al treilea cer ori ba? De sigur că s'a apropiat foarte tare de cometa Halley, și când se va reîntoarce ne va da deslușiri mai bune și mai clare — despre aceea cometă care preocupă pe toate spiritele omenești, — decât astrologul vienez Krumholz și astronomul spaniol Bentorol. 3. „El Zorab“, poezie de G. Cosbuc, declamată cu mult tact de junele V. Varga. Punctul ultim și cel mai interesant a fost „Țiganul la bătaie“, lucrată tot de E. Corfariu, în care s'află următoarele roluri: „Samiti“ predat de autor; „Longhin“ de I. Bârs și „Sorina“ femeia lui Samiti de E. Calin. Rolul principal, predat fiind de autor, a produs un haz colosal mai cu seamă „izifurul“ pe comandă țigănească, pe care'l execută fiul său Longhin, fiind intrerupt de mai multe ori de aplausele publicului. Aceste lucrări „Țiganul la bătaie. Țiganul la pețit, Țiganul aviator, Țiganul pedagog, Țiganul la popit și Țiganul redactor, cari toate sunt date și la tipărit și cari sunt toate lucrări ale lui E. Corfariu, sunt foarte interesante și pot zice că le întrec pe toate de felul acesta, cari au apărut până acum. Păcat însă că autorul s'a trezit prea târziu cu publicarea acestor lucrări, fiind acum înaintat în vârstă, altfel ar fi făcut minuni. Totuși însă îl rugăm ca batâr de aici încolo să se ocupe cât mai mult pe tere-nul acesta.

Rezultatul atât moral cât și material a fost destul de bun: S'au încasat 72-80 b.

Au intrat și suprasolviri dela următorii Domni: Dr. Simieon Cheșian adv. 2-20 cor. Dicu cand. de adv. 2-20 Aurel Constantinescu, conducătorul filialei Cordiana 1-60 Boroczko László inv. de stat 80 fil. Simion Vecerzan proprietar din Coveș 60 fil. Nicolae Radu zidar 40 fil. Botházi Karácsony Béia mașinist 40 fil. P. Crișan contabil 20 fil. Alecsandru Conț 20 fil. Dragoș 20 fil. Absente Lene, șeful biroului pretorial 20 fil. Kiss Árpád respicient 20 fil. Boresik 20 Schuller Michael șuster 20 fil., cărora și pe calea aceasta li se aduce mulțămire.

„Chițibus“.

NGUTAȚI.

— **Grindină și potop.** Pe când dușmănia între oameni crește mereu, încât s'ar mânca om pe om și s'ar prăpădi neam pe neam, pe atunci par'că și mânia cerului încă să descară tot cu mai mare furie an de an asupra lor, ca să'i pedeapsească pentru păcatele și fărădelegile lor. Și pedeapsa aceasta a cerului e greu simțită de sârmanul, plugar și să răzbuună amar asupra lui. Par'că și cerul vrea să le spună între glasuri îngrozitoare de furtună, fulgere și trăsnete: „Țineți la olaltă, frați cu frați, dacă voiți să vă meargă bine, dacă voiți să ajungeți și voi cândva la mai bine: altcum rău și amar de capul vostru! Cum să ajungeți bine, dacă voi doi frați de acelaș sânge mergeți în trei părți?!“...

„Intr'un gând și o simțire“ să fiți uniți pentru sfânta cauză a neamului, când

aceasta o cere trebuința!“ „Și dacă vi s'a va cere, să vă jertfiți și viața pentru neam și lege pentru moșia și pământul strămoșesc!“

Înțelege-vor oamenii noștri glasul detunător, ce răsună dintre norii năvalnici, cari par'că ar voi să se prăbușească peste ei și să-i potopească?!

Cu o nespusă durere scriem acestea șiruri. Mânia cerului s'a descărcat ieri, Miercuri, înainte de Ispas (Inălțarea Domnului) asupra hotarelor mai multor sate de ale noastre, ai căror locuitori sunt tot frați de ai noștri și cari hrana trebuincioasă pentru ei, copilașii și vitele lor și-o câștiga prin lucrarea pământului cu multă, grea și mare trudă. Cu o iuțea de fulger s'a stârnit și descărcat asupra comunelor Bucium, Toderița, Mărgineni Sebeș, Hârseni, Copăcel, Berivoae, Recea, Netot, Breaza și în parte și asupra altor hotară o grindină de mărime înspăimântătoare, ca ouăle și mai mare, care în aceea zi după amezai în câteva minute a nimicit cu desăvârșire sămănăturile de toamnă și primăvară a acestor nenorocite sate, făcându-le uua cu pământul, încât nu s'a cunoaște, dacă a fost ceva sămănat sau nu?

Raport amănunțit vom da în Nrl viitor al foaiei noastre.

— **Cununii.** Dl. Valeriu Langa not. com. își va serba cununia religioasă cu dșoara Valeria Chiușdea, Luni în 7 (20) Iunie a. c. la oarele 5 d. a. în biserica gr. or. din Șinca nouă.

— Dl. Ion Rădulescu își va serba cununia religioasă cu dșoara Reveca Simen Luni în 7 (20) Iunie a. c. la oarele 10 a. p. în biserica gr. or. din Breaza.

Felicitările noastre tinerilor părechi și să fie într'un ceas cu noroc!

— **Deputați români aleși pân' acum:** Deși s'a așteptă ca în noua dietă ungară să avem cel puțin 25-30 deputați români, ne-am pomenit pân' acum numai cu 5-deputați:

1. Dr. Alexandru Vaida-Voevod — la Arpaș.
2. Dr. Nicolae Șerban — la Făgăraș
3. Dr. Stefan C. Pop — la Șiria; n'a avut contra candidat.
4. Dr. Teodor Mihali — la Heandamare; n'a avut contra candidat.
5. Protopopul Vasile Dămian — la Baia-de Criș; asemenea n'a avut contra candidat. *Aceștia sunt deputații unui popor de trei milioane suflete!*

— **Intrunire colegială.** Rugăm pe colegii noștri, cari au făcut examenul de maturitate în anul 1900, la gimnazul din Brașov, să vie la întâlnirea colegială ce ne-am dat-o atunci pe ziua de Luni, 28 Iunie v. 11 Iulie n. 1910, în sala festivă a așezământului, între păreții cărui ne-am câștigat tărâna morală pentru lupta mare în care am intrat părăsindu-i și în care mulți dintre noi și-au cucerit un loc de cinste într'un restimp atât de scurt.

I. Șoneriu preot, O. Goga secretarul Asociațiunii, Dr. Ioan Lupaș adm. protopopesc, Dr. C. Moga avocat, Dr. Gh. Gârda avocat, Dr. I. Maior avocat, I. Montani publicist, Dr. T. Suci profesor.

— **Convocare.** Colegii, cu cari în 1900 am trecut examenul de maturitate în Blaj, precum și cei-ce au absolvat în 1899 cl. a VII-a gimn. în Blaj, dar maturitatea au depus-o la alte gimnazii sunt invitați cu toa-

tă dragostea la convenirea frățească, ce va avea loc în Blaj, la 23 Iunie st. n. anul curent. Blaj, la 3 Iunie 1910. *Aurel B. Gajia* profesor, *Victor Precup* forestier, *Ioan V. Vancea* c. adv., *Ioan Agârbiceanu* preot, *Octavian Popa* preot. Toate ziarurile românești sunt rugate să publice acest convocator.

— O hotărâre de mare importanță.

Comitetul central al Reuniunii române de agricultură din Comitatul Sibiiului în ședința sa din 1 Iunie a. c. a decis cu unanimitate să înființeze *Centrala* însoțirilor sătești Raiffeisen, întemeiate de Reuniune ori cu concursul ei. Deoarece cele mai multe însoțiri s'au declarat cu mare bucurie pentru înființarea Centralei, statutele acesteia sunt deja în lucrare și în curând se vor face pașii trebuincioși pentru înactivare. Este în interesul însoțirilor, cari nu s'au pronunțat încă, să se hotărască cât mai îngrabă, dacă vreau ori nu să fie membre ale acestei Centrale, ca să nu rămână la o parte din această instituție salutară, care are să formeze epoca în organizarea economică a satelor noastre.

— **Invitare.** Meseriașii români din Agnita și jur vor da Luni în 7 (29) Iunie a. c. (a doua zi de Rusalii) o producțiune teatrală împreună cu dans, ce să va ținea în sala cea mare dela „Hotelul Agnetha” din Agnita. — Inceputul la 8 oare seara. — Prețul de intrare: Locul I. de persoană 1 cor. 60 fill. Locul II 1 cor. 20 fill. Locul III 60 fill. Galerie 20 fill. — Venitul curat este destinat pentru fondul meseriașilor ce să va înființa. — Suprasolviri să primesc cu mulțumită și să vor cvita pe cale ziaristică. — Comitetul aranjator stă din 20 bărbați fruntași și aleși. Conducător: dl Nicolae Cârstea, inv. Să vor juca piesele teatrale: I. »Ruga dela Chișeteu«, comedie populară într'un act, cu cântece și joc de Ios. Vulcan. II. »Sluga la doi stăpâni«, comedie în două acte de Z. Barseanu.

Pentru dans se servesc separat insignii. Prețul unui insign e 30 bani.

Să sprijinim cu căldură străduințele spre înaintare și cultură, dacă într'adevăr voim binele neamului nostru.

CĂRȚI, FOI și REVISTE.

Am primit la Redacția foaiei noastre revista pentru humor și satiră: »*Calicul dimocrat*» ce apare în Cluj odată pe lună sub direcția unui comitet de redacție, cu bune, frumoase și succese ilustrații. Cuprinsul revistei încă e interesant și plăcut. În mijlocul grijilor lumești această revistă aduce și ne face și câteva clipe de înviore și veselie.

O recomandăm tuturor celor cu dare de mână pentru ceasurile de recreare. În cele următoare lăsăm să glăsuiească însuși Apelul »*Calicul dimocrat*» îndreptat către întreaga obște românească fără deosebire de partide, confesie etc, și fără considerare dacă plătesc în bani de hârtie, nikel, argint ori aur — e tot una:

Apel! Cătră Precinstiții Cetitori!

Când ne-am hotărât să scoatem mica noastră încercare publicistă și literară, am fost conduși de ideea, că copilul azi timid și plâpând, mine se va face puternic și temut.

Cea mai prețioasă avere e sufletul omenesc. Sufletul acesta trebuie să-l grijim, să-l

curățim, să-l lecuim, să-l oțelim, să-l apărăm de vinturi primejdioase, să-l înarmăm cu puterea cuvântului, ca el să crească și să înfloriască tot mai mult.

În această slujbă vrem să stăm și vom fi ostași credincioși până în sfârșit.

Rugăm pe toți frații nostri fără deosebire, ca la rîndul său, mica noastră încercare încă să o sprijinească cu »cuvîntul» și să ne facă cu puțință, ca fără urcarea prețului de abonament să putem scoate două publicații la lună.

Prețul abonamentului e 4 coroane pe 1/2 de an. Rugăm, să se trimită înainte. Toți cei ce nu returnează numărul prim, se consideră de abonați cu întreg deobligaamentul moral și legal.

Răspîndiți revista în mijlocul D-Voastre. Cluj, la 1 Iunie 1910.

Redacția și Administrația »*Calicul dimocrat*».

Adunarea generală a Reun. fem. rom. gr. cat. din Făgăraș și jur.

După cum s'a fost publicat în ziarul »*Olteanul*» Reun. fem. rom. gr. cat. din Făgăraș și jur. și-a ținut adunarea generală ordinară Dumineca trecută în 5 Iunie st. n. a. c. la oarele 3 d. a. în casele d-nei președintă Elisabeta Dr. Pop. La oara numită d-nele membre precum și bărbații de consiliu întruniți în număr corespunzător au fost salutați de d-na președintă cu calde și frumoase cuvinte. În frumoasa sa vorbire de deshidere, a arătat cum reun. în anii din urmă a progresat uimitor. Dovește cu cifre sporul material — pre lângă cel moral — de mai bine ca 4000 cor. Meritul e al d-nelor ce stau în fruntea reun. și special partea leului e a stim. d-ne Lucreția Dr. Micu casiera reuniunii.

D-na președ. roagă pre cei prezenți, că pre cum în trecut așa și în viitor să arete aceeași dragoste, se desvoalte același interes și să deie tot sprijinul necesar făcându-să ast-feliu demne urmașe ale vechilor întemeietoare de acum 24 de ani. În fine cerând darul lui D-zeu spre lucrarea de azi, și salutând pre cei prezenți de »bun venit«, declară ședința deschisă. Vorbirea caldă, dulce și frumoasă, a fost ascultată cu încordată atențiune și răsplătită cu dese strigăte de: »Să trăiască!»

Punându-se la ordine punctele din program, mai întâi să verifică protocolul adunării generale trecute prin o comisiune de 5 conform statutelor.

Urmând înscrierea membrilor nouă în sânul reun. d-na Lucreția Dr. Micu casieră, însinuă membrii noi fundatori înscriși pre D-lu George Boieriu proprietar în Ploiești și st. d-na Veturia Dr. Pandrea născ. Podoabă, cari ambii au și solvit taxa de câte 40 cor. — Sunt primiți de adunare cu »Sa trăiască!»

Urmează raportul comitetului cetit prin notarul reun. d-nul Andrei Stroia, și al casieriei cetit prin d-sa. Din raportul prim se vede că reuniunea are azi 45 membre fundatoare, între care 31 în viață și 14 trecute la cele vecinice; are 4 membre ordinare și câteva ajutoare. Se vede din raport că comitetul în decursul anului 1909 a ținut 5 ședințe ordinare, ear adunarea generală s'a ținut în 3 Iulie 1909.

În acele ședințe s'au pertractat toate obiectele puse la ordine s'au adus concluse și decisi-

uni în cea mai deplină armonie, având unul și același ideal: înaintarea reuniunii.

Din raportul d-nei casieră se vede, că reun. în anul trecut 1909 a avut percepțiuni de 2176 cor. ear erogațiuni de 1120 cor. 25 bani, deci venitul curat a fost 1056 cor. 25 bani. —

Ambele rapoarte au fost luate cu plăcere la cunoștința, ear d-nei casieră i-sa dat absolutul pre lângă mare mulțumită.

Ajungând la ordine alegerea comitetului pe un period de 3 ani, d-na președintă propune alegerea unei comisiuni în acest scop.

Se aleg Reverend. Jacob Macaveiu, dl Dr. Andrei Micu și d-șoara Elena Pop. Ședința a fost suspendată pe câtva timp.

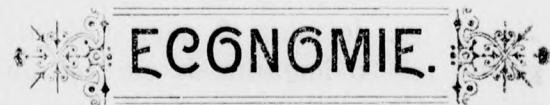
După redeschiderea ședinței — la propunerea comisiunii — au fost aclamate d-le: Elisadeta Dr. Pop președintă, Maria Cernea vice președ., Lucreția Dr. Micu casieră membre în comitet: d-le Carolina Cozgarea, Ana Dr. Motoc, Maria Cergid, Maria Eugenia Pop, Pompilia Toflea, Elena Bostean, Veturia Pandrea născ. Podoabă, ear suplente d-le: Roza Pop de Galaț, Fevronia Stroia, Ludovica Pop și d-șoara Elena Pop. Tot la propunerea comisiunii a fost aclamată st. d-nă Luiza Făgărășan președintă de onoare. Motivul? Mari și neuitate merite familiari.

Bărbați de consiliu: Rev. Jacob Macaveiu, Dr. Andrei Micu, Dr. Nicolae Șerban, Dr. Tit Perța și Andrei Stroia secretar.

Eshauriate sau isprăvite punctele din program, după oarele 6, d-na președ. închide ședința mulțumind celor prezenți pentru participare și exprimându-și dorința, ca și pe viitor să-i deie atențiunea cuvenită, să desvoalte același interes față de reuniune, să conlucre cu toatele în cea mai deplină armonie și bună înțelegere, ca ast-fel să-și câștige stima și respectul celorlalte reun. surori din loc și din patrie.

Incheiu acest scurt raport cu dorința, ca D-zeu se țină pe st. d-nă președ. împreună cu celelalte stim. d-ne — puse din nou în fruntea reun. — încă mulți ani, căci sunt sigur și convins, că până când reun. noastră va sta sub conducerea înțeleptă a preabunei noastre președintă și a celorlalte d-ne din frunte, duh rău nu să va apropia, ci va fi scutită de tot ce e rău și păgubitor, va crește și înflori spre bucuria și mândria noastră a tuturor. Să deie bunul D-zeu așa să și fie! —

st.

Soia sau fasolea mangiuriană, cultura și folosul ei. Din 1908 a început a sosi cătătimi mari de Soia în Franția și aiurea și anume din Mangiuria. În 1908 Mangiuria a trimis în Europa 200. mii de tone din rămășițele de Soie, după ce au seos din ea oleu, brânză etc. Întâi exportul se făcea numai prin Dalny pentru Anglia. Din Noemvrie 1908 până în Iunie 1909, Vladivostocul singur a exportat 163. mii de tone*) de boabe de Soia, mai

*) O tonă are o mie kg.

ales în Statele Unite, unde scot din ele un olei foarte întrebuințat la unsul mașinelor.

S'ar fi producând pe an până la un milion de tone de soie și se cultivă un mare număr în Mangiuria, dar și în China și Japonia.

În Anglia fac din ea un oleu, bun de mâncat și foarte întrebuințat la fabricarea săpunului. În Germania e întrebuințat la fabricarea drojdiilor. Cuprinde în ea și o diastează, asemănătoare cu cea din slăd (malt), care preface scrobeala în zahăr,

Soia cuprinde 10 la sută apă, 30 la sută cazane, care să topește în apă, și 7 la sută care nu se topește; 18 oleu; 10 dextrină; 0.5 albumină. Boabele coapte au foarte puțin amidon.

Din Soie să poate face pâne pentru diabetici, căci e foarte hrănitore, dar săracă în amidon. Turtele ce China și Mangiuria ne trimite sunt rămășițe de la două industrii, dela fabricarea oleului și dela brânză de Soie.

În Europa s'au făcut încercări de-a cultiva Soie, dar soiurile au fost prea simțitoare la frig.

Trebue căutate feluri mai potrivite. Sămânța la hectar trebue 80—100 de klgr. iar roada e de 2300—2600 de klgr., dacă îi dăm îngrășăminte fosfate. Să samănă în cuiburi, depărtate la 50 ctm. între ele 3—4 boabe în fiecare cuib. Sămânătura se face primăvara, după ce înghețurile nu mai sunt de temut. Se lucrează, de altfel, ca fasolea. Foile și trunchiurile sunt bune ca nutreț pentru vite. Întrebuințate numai ca nutreț verde, dau 20—30. mii klgr.

Iată cum gătim Soia. Aruncăm boabele în apă clocotită, le lăsăm 5 minute, le scoatem și le fierbem cu altă apă. Boabele prăjite se întrebuințează în loc de cafea.

Pânea de Soia se vinde acuma la Paris cu 6 fr. (5—4 lei) chilogramul; dar îndată ce cultura s'ar întinde în Europa, ar putea scădea la 50 de bani.

Pânea de Soie să face punând 200 de gr. de făină, 3 ouă și 159 de gr. de unt, o linguriță de sare și un pahar ordinar de apă caldă. *)

Pentru cultivătorii de albine.

Membrul Reuniunii noastre, domnul *Alexandru Vlad*, paroh în *Mag* (p. u. Szelistye), care să îndeletnicește de timp îndelungat cu stupăritul, dorind

*) Am dori să ni să facă cunoscute și încercările de pân'acum cu prăsirea sau cultivarea Soiei, ca să ne deprindem și noi mai mult cu aceasta plantă intradevăr folositoare a sprintenilor Japonezi, cari au băgat groaza până și în oasele încrezuților muscali, cari s'au putut convinge, că nu numărul și prostia, ci curajul, vitejia și înțelepciunea (cultura) biruesc. Red.

a-și pune stupăria în serviciul Reuniunii noastre, ne aduce la cunoștință, că are 44 stupi, dintre cari: 20 în coșnițe artificiale sistem Dzierzon, 20 în coșnițe cu capac și cu lădiță de trecere și 4 în coșnițe simple, pe cari i pune în văzare. Prețul unui stup e 12 cor., la care să mai adaugă prețul coșniței și eventual și al cadrelor. Prețul unei coșnițe artificiale cu 2 despărțăminte și cu 2 ferestri e 5 cor. și a fiecărui cadru (ramă) e 10 bani. Într'o coșniță artificială încap 27—30 cadre sau rame. Când cadrele sunt pline cu miere, fiecare din ele cântărește peste 1 chlgr. Prețul unei coșnițe cu capac e cor. 1.20., a lădiței 1 cor. Într'o asemenea lădițe încap 8 cadre. Prețul unei coșnițe simple e 60 bani.

Roiuri din luna Iunie să vând (fără coșniță) și anume: roiul I. cu 6 cor., al II-lea cu 4 cor. și al III-lea cu 2 cor. Doritorii de a cumpăra să trimită coșnița sau prețul unei coșnițe.

Pentru roiul al II-lea și al III-lea e de recomandat să nu să trimită coșnițe mari, ca roiul să o poată umplea de faguri până toamna, de oarece rămând goală în anul viitor sau nu roiește. sau dacă și roiește umple coșnița cât e goală cu faguri de trântori, cari nu aduc decât pagubă.

Cadrelor le poate pregăti ori și cine. Lățișori pentru cadre se află de vânzare la Carol F. Jikli în Sibiu cu 5 bani metrul dacă să cumpără 25 metri sau mai mult. La facerea cadrelor e de lipsă formă, ciocan, clește de drot de 1 cm. late la vârf și cuițe cât se poate de subțiri, iar lungi de 2 și jum. cm. Forme simple de scândură vinde și dl Vlad cu 50 bani bucata.

Uneltele neapărate pentru manuirea stupilor în coșnițe artificiale și în lădița de trecere sunt: clește de stupărit, material pentru fum și peană pentru măturarea albinelor. Să mai răcer și alte unelte, cari se pot procura dela Kühne Ferencz din Budapesta I. Ker. Atilla u. 99 sz. Acesta la cerere, trimite cataloage. Dl Vlad stă cu sfaturile sale la dispoziția ori cui.

Din parte-ne recomandăm cultivătorilor de albine și opșorul „Cartea stuparilor săteni” scris de Romul Simu, care să poate procura dela noi cu prețul de 70 bani plus 10 bani pentru postă.

Sibiu, 1 Iunie n. 1910.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Pant. Luca
prez.

Vic. Tordășianu
secretar.

Curs de specialitate pentru pantofari și cismari.

La școala de specialitate pentru pantofari și cismari din Sibiu, ce este subvenționată de stat, să ține și în anul acesta un curs de specialitate de 3 săptămâni pentru pantofarii și cismarii cu locuința afară de Sibiu (din provincă). Cursul începe la 24 Iulie n. c. și să termină ia 13 August. Instrucția ce să dă de tot gratuit ține zilnic dela ora 7—12 a. m. și dela 2—6 d. a.

Se predau următoarele obiecte: 1. cunoștințe pregătitoare din geometrie și aritmetică, încât acesta se recer la facerea desenurilor de model. 2. studiu asupra piciorului, asupra materialului de lucru și despre luarea măsurii și 3. purtarea contabilității industriale.

Hârtia pentru desen și hârtia groasă (Pappendeckel), hârtia de scris și revizitele de scris, cum și cărțile de lipsă, să pun la dispoziție de către școală în mod gratuit: tot asemenea se pune la dispoziție locuință și pat gratuit. Afară de acestea favoruri, direcțiunea școlii împarte și câteva ajutoare de câte 10—20 cor. între acei frecvenți, cari vor da dovezi de hărnicie și se vor distinge.

La sfârșitul cursului participanții primesc atestate de frecvență.

Toți acei măestri și calfe, cari doresc să fie parte la curs, să-și înainteze rugărite scrise cu mâna proprie, cel mai târziu până la 14 Iulie n. c. la directorul Schuster Martin în Sibiu, strada Sag Nri 29.

Atragem și din parte-ne luarea aminte asupra acestui curs.

Sibiu, 5 Iunie n. 1910.

Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”.

Vic. Tordășianu
prezident.

Stefan Duca
notar.

Dela alegerile trecute — Din cercul Arpașului, unde a pășit și Urdea

Președ.: — Cu cine votezi?

Alegătorul: — Cu Ursu.

Președ. — Ieși afară, te gândește bine și apoi vino și spune!

Alegătorul iese apoi după câtva timp să reîntoarce.

Președ.: — „Spune acum cu cine votezi?”

Aleg.: — Cu... cu... Ursu..

Președintele năcăjit: — „Du-te afară, că tu ai trăit tot cu Ursu, nu stii alta!” Și Urdea a rămas — fără un vot.

Boala și dorința țiganului.

Dada ăl bătrân era greu bolnav. Dancii cu toți stau în jnrul bolnavului și să uitau cu mare durere și jale la el cum să zbate în chinurile morții. Nu știau ei cum i-ar ajuta în suferințele lui.

Danciul cel mai mare într'o vreme îi zice: — Da ce-ai mâncă, teteo dragă?

Tatăl: „Da șe să mânc? — Aș mâncă frăguțe din pădure! (era în postul Crăciunului).

Danciucul cu toți dimpreună:

—Doamne ține'i boala până s'or coace frăjile drajile! —

EDITOR-PROPRIETAR și REDACTOR RESP.
CONSTANTIN POPP.

Schimbare de locuință.

Subscrisul aduce la cunoștința On. P. T. public din loc și din jur că s'au permutat din strada Apafy cu locuința, pe

șirul cetății (Vártér)
sub nrul 40, (casele dlui Metz).

Rog pe On. public a mă cere-
ceta și pe mai departe în noua
locuință și a mă onora cu binevo-
itorul sprijin.

Cu stimă
BOCK MORITZ
zugrav și văpsitor de odăi.

1-3

Primul stabiliment român de măsurii și cumpene.

Nicolae Tint

măstru de cumpene, măsurii și decimale.

Făgăraș, (numai seurt timp) casele Stoff, la băile de abur.

Am onoare a aduce la cunoștința On. public și comercianți din loc și jur, că am deschis în Făgăraș (Vártér) casele dlui P. Stoff, la băi, un **Atelier pentru renovarea și autenticarea măsurilor** de cumpene, balanse-decimale, centimale, cumpene-pod, și **ponduri** (kgr.), precum și măsurii de capacitate. **DEPOU** din tofelului de măsurii, provăzute cu ștampilă autentică și să vând cu prețuri ieftine.

Reparaturi

să efeptuesc prompt și cu
acurateță, pe lângă garanție.

Cu prețuri moderate.

Rog pe On. public de binevoitorul sprijin.

NB. On. public este rugat, că după acele măsurii cari până acum s'a plătit fața pentru autenticare măsurilor și sunt respinse, să binevoiască aduce cu sine chitanță.

Nicolae Tint

Cu stimă
măstru de cumpene și măsurii
din Brașov.

A V I S!

Subscrisul aduc la cunoștința On. Public român, că am luat asupra-mi în regia proprie renumitul

Restaurant Promenad

din Brașov, (colțul promenadei de jos) și'l voi
conduce sub supraveghierea mea proprie.

◀ BUCĂTĂRIE ESCELENTĂ. ▶

Vinuri curate. Bere de Steinbruch.

☞ Serviciu cu atențiune și prompt. ☞

Să recomandă tuturor patrioților români cari merg sau să reîntorc din România prin Brașov a cerceta restaurantul amintit.

cu stimă
Stefan Suciu
restaurater.

Încunoștințare.

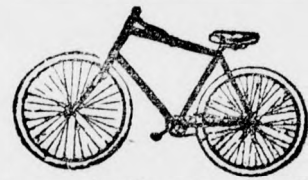
Prin aceasta fac cunoscut On. public precum și domnilor comercianți și crâșmari din loc și jur, cumcă începând cu ziua de 25 Mai a. c. **am deschis** în casele Dlui Borsai Ferencz în Făgăraș, Vártér sub nr. 44,

„Un institut de renovarea și autenticarea măsurilor“ de cumpene și cântări,

balanse-decimale,
centimale și cumpene-
pod, precum și greutăți.

Primesc efeptuirea din nou la tofelului de măsurii noauă, precum și **reparaturi**, per lângă **prețurile cele mai moderate.**

PAUL WIDMANN,
primul fabricant de cumpene brașovean.

Nouă antepriză de pompe funebre.

ANTON KUNZ

Făgăraș, ulița Becleanului nr. 5. (casele Mazura).
Locuința: ulița Oitului nr. 14.

Aduc la cunoștința Onor. public din loc și dela sate, că am aranjat o nouă

ANTREPRIZĂ DE POMPE FUNEBRE

cu tofelul de articole pentru **cazuri de moarte**, asemenea stau la dispoziție cară funebre, de gală, de doliu și pentru copii.

SICRIURI (copârșeuri) do metal și imitație de metal, de stejar și lemn, fabricație proprie.

Mare asortiment de **coroane, pantlici**, precum și toate articolele necesare la îngropăciuni, dela calitatea obicinuită, până la calitatea cea mai fină în mătăsărie, în diferite mărimi și **cu prețuri ieftine.**

Ingrigesc de **inmormântări complete**, după dorință și rit, precum și transport de cadavre. Prețurile sunt calculate după calitate și **esecuțiune** pentru ori și ce clasă de inmormântare și stau la dispoziție în tot momentul pentru a satisfac pe onor. public, rogându de a mă onora la cazuri de mormântări, sunt

cu deosebită stimă
ANTON KUNZ,
antreprenor de pompe funebre.

Bács Károly

Făgăraș, ulița Zeik nr. 3.

Recomandă cel mai avantajos izvor de cumpărare, care să poate face numai la **PRIMUL DEPOU FĂGĂRAȘAN** de

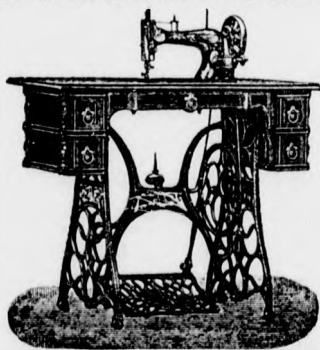
Mașini de cusut și Biciclete,

cu bani gata și în rate, cu garanță de 5 ani, (la mașini de cusut); primește **reparaturi**, asemenea să află toate părțile constructive, în mare alegere, la

primul **DEPOU** din Făgăraș de **MAȘINI de CUSUT și BICICLE.**

Bács Karoly

ulița Zeik nr. 3,
(lângă gimnaziul nou de stat)

PUTERE SI VIATA

prezintă aplicarea curentului electro-galvanic asupra organelor slăbite.

Invățații și doctorii specialiști se unesc și recunosc, cumcă aplicarea curentului electric la bolnavii cari sufer și este cel mai potrivit pentru vindecare contra **slăbiciunilor generale nervoase, boalele reumatice secrete de stomac, nevralgiile, dureri de cap și de spate, amețeli, vâjăeli în urechi, precum și totfelul de simptome de neurastenie și isterie, podagră, sgârçiuiri, și alte multe boale feminine.** Să tratează pe calea cea mai naturală cu ajutorul electricității.

Deșlășiri munițioase despre acest mod de vindecare asupra tuturor boalelor la cari să folosește, ne dă în tomuri separate pentru **bărbați și femei**

„modul de vindecare modern electric“ care să trimită gratis și franco

Scrisoare pentru cartea gratuită.

Az „**Electro-Vitalizer**“
orv. rendelő-intézet

Budapest Semmelweis u. 4. felemelet. 51

Vă rog să-mi trimiteți gratis și portul franco în covertă închisă opul:

„Modul de vindecare modern electric“
(Modern Villamos Gyógymód)

Pentru muieri carte separată.

Nume:

Adresa:

în covertă, fără nici un obligământ de plată, celor interesați, cari o cer în persoană, sau prin scrisoare, provocându-să la acest anunț, prin

„**ELECTRO-VITALIZER**“

orv. rendelő-intézet
Budapest

Semmelweis u. 4. felem. 51.
Rendelő órák: hétköznapokon 10—1-ig és 3—6-ig,
vasár- és ünnepnapokon 11—1-ig.

TIPOGRAFIA ȘI LIBRARIA POPORULUI

Făgăraș, Vár-tér Nr. 46, (casele I. Peia).
(Vis-a-vis de Magistratul orașănesc.)

Esecută totfelul de tipărituri, dela cele mai mici până la cele mai mari, ca: registre, testimonii, chitanțe, citațiuni, cataloage, anunțuri, broșuri, opuri, circulare, invitări, programe, bilanțuri, acții, conturi, blanchete, note, prețuri curente, cuverte, epistole, ord. de dans, bilete de logodnă, de cununie, diferite cărți de vizită, bilete funebre etc. etc. din care se află un asortiment bogat, la cerere și în colorii, **cu prețurile cele mai moderate.**

La tipografie se află pentru ambele confesiuni tot felul de tipărituri oficioase pentru agendele bisericești și școlare; cărți de școală și de literatură populară, revizite de scris, etc

Comandele din afară se efectuează repede.

Sprîjinăți instituțiunile românești!

Cu stimă

CONSTANTIN POPP,
proprietar de tipografie.

In zilele acestea a sosit și să află de vânzare la tipografia noastră prețioasa cărtică:

„**In amintirea Canonului Augustin Bunea.**“

Articole și alte semne de durere ale neamului. Conține 200 pag. 8° mic. Prețul 50 bani, plus 10 bani porto.

ALBERT LAZAR

mehanic, mașinist și potcovar diplomat

Galaț, lângă Făgăraș, strada Calborului.

CAUTĂ 2 calfe, unu pentru ferărie și unu pentru lăcătușerie; precum și **2 ucenici**, pentru ferărie și lăcătușerie sau mașinist; să primesc imediat cu condițiuni favorabile, cei cu clase superioare sau civile sunt mai preferiți. — Informații să pot lua la măestrul susnumit.

Totodată aduc la cunoștința On. proprietari și economi, că sunt în plăcută poziție de a primi în **Atelierul de mașini și ferărie**

totfelul de unelte, revizite economice, ca: pluguri de arat, mașini de sapă, de secerat, de sămănat, de tăiat mureș și napi, de sfărmat cucuruz ș. a. și orice mașini mănate cu abur, benzină și cu mâna, și să **reparează** constiențios. Lucru bun, durabil pre lângă garanție și cu **prețuri ieftine.**

Asemenea primesc și **potcovituri de cai**, executate (făcute) după instrucția militară cu cea mai mare atențiune, grije.

Rog Onoratul public pentru sprijin.

Cu stimă

ALBERT LAZAR

mehanic mașinist și potcovar diplomat.
Galaț (Făgăraș) strada Calborului.

INSTALAȚIUNE CU ABUR.

Prima văpsitorie de stofe și torturi cu abur.

Văd. WILHELM ENGEL

Făgăraș, ulița Apor, Nr. 18, (apracepe de Magistrat).

Aduc la cunoștința On. public din loc și dela sate, că după cerințele timpului modern de azi mi-am aranjat din nou un **Atelier de văpsit, de curățit, de spălat și călcat (glanțuit)** cu totfelul de mașini și cu o

Instalațiune chemică mănată cu abur.

Sunt în plăcută poziție de a primi pentru văpsit în toate colorile cerute, pentru curățit, călcat etc. tot felul de haine, stofe, mătăsarii, stofe de pănură, pânzării, țesături, cătrînțe, torturi, arniciuri și tot felul ce cade în sfera branșei acesteia.

Diferite țibare pe pânză cu oleii.

Serviciu prom **Cu prețuri ieftine.**

Rog On. public de a-mi da tot sprijinul și în viitor cu toată încrederea, ca și până acum, și mă voi sili, ca cu aranjarea din nou a instalațiunei cu abur, să fie pe deplin mulțumit.

Cu toată stima

(6)

JULIA ENGEL.

Făgăraș, ulița Apor, nr. 18 (lângă Magistrat).

ANUNCIURI, INSERAȚIUNI ȘI RECLAME

se primesc cu prețuri reduse la administrația foaiei „**Olteanul**“ în Făgăraș la tipografia C. Pop